

Multidimensional Family Therapy (MDFT)

Auteurs: H.A. Liddle, G.A. Dakoff, H. Rigter, K. Mos

Uitgever: Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg

Erasmus MC[®]

Erasmus Universiteit

Postbus 2040

3000 CA Rotterdam

Website: www.mdft.nl

Doelgroep

De doelgroep van de MDFT bestaat uit jongeren tussen 12 en 19 jaar oud met verslavingsproblemen – alcohol en drugs – en andere gedragsproblematiek waarvoor volgens de verwijzer of de betrokkene(n) zelf interventie is geboden. Denk bij andere gedragsproblematiek aan stemmings- en angststoornissen, agressief gedrag, geweldsdelicten, het plegen van vernielingen, en vermogensdelicten. MDFT is beschikbaar zowel voor jongeren in een strafrechtelijk of civielrechtelijk kader als voor jongeren die zonder tussenkomst van justitie vragen om, of instemmen met, behandeling.

Indicatiecriteria:

- misbruik of afhankelijkheid van een of meer drugs en/of alcohol volgens een gangbaar diagnostisch stelsel, zoals DSM of ICD.
- gedragsproblemen die zich uiten in delictgedrag, agressie, spijbelen, weglopen.
- de jongere heeft een of twee ouders of een ‘ouderfiguur’ (zoals voogd, peet-, stief- of grootouder) die bereid en in staat zijn aan MDFT mee te doen.
- de jongere en minstens een van de ouders zijn de Nederlandse taal machtig.
- de jongere en ouder(s) wonen op een afstand die zich verdraagt met het geven van ambulante therapie

Contra-indicaties:

- indicatie voor klinische opname bij verslaving. Het gaat hier meestal om afhankelijkheid van opiaten of van coke/crack. MDFT kan wél in beeld komen tegen het einde van de opname, als overstap naar ambulante behandeling.
- psychische co-morbiditeit waarvoor klinische opname is aangewezen

- IQ onder 70
- een zodanig onveilige situatie thuis – fysiek of psychisch geweld – dat de jongere daar langdurig moet worden weggehaald of weggehouden.

Doelstelling

De belangrijkste doelen zijn bereikt wanneer:

- de jongere is gestopt met drug- en/of alcoholgebruik, of wanneer de jongere dit aanzienlijk heeft verminderd,
- de jongere een leven leidt waarin probleemgedrag is afgenomen of beëindigd en bevredigende maatschappelijke participatie mogelijk is.

Behalve op vermindering van drug- en alcoholgebruik en ander probleemgedrag richt MDFT zich op vier subdoelstellingen die voor de betreffende jongeren van belang zijn om het algemene doel te bereiken:

- het functioneren op school of werk is verbeterd.
- het gezinsfunctioneren is verbeterd, met goede communicatie tussen de gezinsleden.
- er is sprake van een leeftijdsadequate vrijetijdsbesteding en gezonde peer-relaties.
- het probleemgedrag is significant verminderd.

Aantal zittingen

In totaal duurt MDFT 6 maanden. Per week worden er twee tot drie sessies gehouden, in duur variërend van 30 tot 90 minuten.

Vorm

MDFT is een behandelprogramma dat ook bemoeizorg omvat. Het programma richt zich op vier domeinen in het leven van een jongere: de jongere en zijn problemen, de ouders van de adolescent, het gezin en de familie als geheel, en voor de jongere belangrijke externe systemen, zoals peergroep, school, werk en mogelijk politie en justitie.

MDFT bestaat uit drie fases:

1. vertrouwen winnen, therapeutische allianties sluiten, casusanalyse (assessment) en opstellen behandelplan;

2. werken aan verandering;
3. afronding.

Er zijn vier soorten sessies: met de jongere alleen, met de ouders alleen, met de jongere en zijn ouders samen, en met de jongere (of gezin) met derden erbij, zoals reclasseringwerkers, leraren of leeftijdgenoten. De therapeut die een jongere en gezin in behandeling neemt, is voor hen het aanspreekpunt bij alle hulpvragen.

Uitvoerenden

In aanmerking komen gekwalificeerde therapeuten, met adequate vooropleiding op HBO- of universitair niveau, die al redelijke ervaring als hulpverlener hebben. Die ervaring moet in ieder geval de zorg voor kinderen en/of adolescenten betreffen. Een therapeut die alleen maar volwassenen heeft behandeld of begeleid, staat bij MDFT op achterstand.

Vorbereiding

Er worden teams in training genomen, niet individuen.

De opleiding is over de tijd verspreid, zodanig dat er nauwelijks wordt geïnterfereerd in het dagelijkse werk als hulpverlener. Integendeel, MDFT wordt geleidelijk en vloeiend in dat werk ingepast. Kern van de opleiding is opbouwende, praktijkgerichte supervisie door Nederlandse MDFT-docenten, die ook langskomen.

De eerste 3 maanden van de opleiding beperken zich tot training van de beoogde supervisor van een team. In de 6 maanden daarna doen ook de andere leden van het team mee.

Het duurt dus ongeveer 9 maanden voordat iedereen in het team in MDFT is gecertificeerd (extra certificaat voor de supervisor). Maar intussen passen de therapeuten al ruimschoots MDFT toe. Teams ontvangen daarna nog minstens twee jaar begeleiding in de vorm van supervisie, consultatie, boostertraining en hulp bij monitoring van de uitvoering en de uitkomsten van de behandeling.

Kosten

De prijs voor opleiding van een team (3 - 6 therapeuten) dekt de kosten van training en ondersteuning gedurende drie jaar. Overeen te komen tussen zorginstelling en de opleiding (MDFT Academie; www.mdft.nl).